

Angelsaksische huizen in Roksem

Sporen van een vroegmiddeleeuwse Noordzeecultuur

Op een boogscheut van Oudenburg, langs de Oude Brugseweg, voerden archeologen recent een opgraving uit. De verwachtingen waren hooggespannen. Archeologisch onderzoek sinds de jaren 80 maakte duidelijk dat de regio heel dicht bewoond was tijdens de Romeinse periode en vroege middeleeuwen. De Oude Brugseweg staat dan ook bekend als een zeer oude route die zeker tot de Romeinse tijd teruggaat. Op zo'n 300 m van de opgraving lag een nu verdwenen kerk die teruggaat tot de 8ste eeuw. Waar een kerk staat, zijn huizen nabij. Vond het team zeldzame en geëerde vroegmiddeleeuwse huizen?

JELLE DEFRANCO

De opgravers van Monument Vandekerckhove kregen waar voor hun geld, want ze troffen minstens twaalf vroegmiddeleeuwse huisplattengronden aan. Ze liggen parallel met of loodrecht op de Oude Brugseweg en zijn sterk gebonden aan de hoger gelegen zandige opduikingen op het terrein. De bouwwijze van een deel van de huizen sluit aan bij de gekende vroegmiddeleeuwse huizen uit de regio, zoals gekend van opgravingen uit Roksem, Zerkegem, of Sint-Andries (bij Brugge). Uniek aan de site van Roksem is dat er naast deze 6de- tot 8ste-eeuwse huizen ook gebouwen voorkomen die sterk lijken op Angelsaksische huizen uit de 5de en 6de eeuw. Enkele huizen uit Roksem zijn zelfs bijna exacte kopieën van huizen die op de opgraving van West Stow (Verenigd

Koninkrijk) aangetroffen zijn. Het bleef echter niet bij vroege middeleeuwen alleen. Het huizenbestand werd aangevuld door een volmiddeleeuws hoofdgebouw met spiekers en grachten die het erf afbakenen. Dit hoofdgebouw vertoonde de typische bouwstijl voor het hele graafschap Vlaanderen in die periode. De archeologen konden duidelijk vaststellen dat het gebouw verschillende keren hersteld is. De bewoners groeven de zware D-vormige gracht die het erf begrenste ook minstens drie keer opnieuw uit. Opvallend is dat het erf verder af lag van de Brugseweg, op de nattere delen van het terrein. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de wens om water te hebben in de erfgracht. Aanvankelijk zwierven de erven nog over een wat hoger gelegen zandrug langs de Oude Brugseweg.

Aansnijden van de hoek van een standgreppelhuis
© Monument Vandekerckhove

Het opgravingsvlak, met bovenaan de cirkelvormige gracht van een geniveeerde grafheuvel en onderaan de contouren van een gebouw uit de 6de-8ste eeuw © Monument Vandekerckhove

De archeoloog onderzoekt minutieus een Romeinse oven © Monument Vandekerckhove

In de volle middeleeuwen echter wordt de bewoning duidelijk plaatsvaster. De aanleg van brede waterhoudende grachten wijst bovendien op een wil om het landschap blijvend vorm te geven.

De opgraving vertelt het verhaal van de opkomst van de vroegmiddeleeuwse 'Noordzee-cultuur' met sterke Angelsaksische invloeden, tijdens de 5de en 6de eeuw. Verdere materiaalstudie en natuurwetenschappelijk onderzoek moeten de dateringen nog bevestigen. Dankzij een karrevracht aan bodem-, pollen- en houtskoolstalen geeft de opgraving ons een uitgelezen kans om het precieze tijdstip te bepalen van de opkomst van de 'Noordzee-cultuur' en hoe deze transitie een invloed had op het landschap en de ecologie van het kustgebied. *To be continued.*

Vrijleggen van ronde waterput met in de kern een uitgeholde boomstam, met daarrond een basis van vlechtwerk onder verticaal ingeheide planken, gevonden op het volmiddeleeuwse erf © Monument Vandekerckhove

[VAN VONDST...]

A B C

ONDERZOEK EN ADVIES

BOUWHISTORIE

LANDSCHAP

ONTSluitING

[... TOT VERBEELDING]

ARCHEOLOGIE

RAAP
archeologie op maat

Begoniastraat 13 [9810 Eke]
T 09 311 56 20
E raap@raap.be

[WWW.RAAP.BE]

follow us: [RAAP België]
f @ in

BAAC

ARCHEOLOGIE EN

BOUWHISTORIE

meer info en vacatures op www.baac.be